

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.1.2018
COM(2018) 21 final

2018/0006 (CNS)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου
προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων**

{SWD(2018) 9 final} - {SWD(2018) 11 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) αποτελεί φόρο κατανάλωσης που επιβαρύνει εν τέλει τον τελικό καταναλωτή, ο οποίος, ωστόσο, εισπράττεται από επιχειρήσεις που παραδίδουν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες. Η οδηγία για τον ΦΠΑ¹ ορίζει σειρά διοικητικών υποχρεώσεων ώστε να διασφαλίζεται ότι το σύστημα λειτουργεί σωστά (π.χ. εγγραφή σε μητρώο ΦΠΑ, τιμολόγηση, τήρηση λογιστικής και υποβολή δήλωσης ΦΠΑ). Ο φόρτος συμμόρφωσης που συνεπάγεται η ανάγκη τήρησης αυτών των υποχρεώσεων δημιουργεί κόστος για τις επιχειρήσεις, το οποίο αναφέρεται ως «κόστος συμμόρφωσης». Οι υποχρεώσεις ΦΠΑ είναι ιδιαίτερα επαχθείς για τις μικρές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι διαθέτουν πιο περιορισμένους πόρους σε σχέση με τις μεγάλες επιχειρήσεις. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μικρές επιχειρήσεις² (εφεξής «ΜΜΕ») να επιβαρύνονται με αναλογικά υψηλότερο κόστος συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ σε σχέση με τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις.

Συνεπώς, η οδηγία για τον ΦΠΑ περιλαμβάνει διάφορες διατάξεις οι οποίες αποσκοπούν στον περιορισμό του φόρτου για τις ΜΜΕ όσον αφορά τον ΦΠΑ. Αυτές οι διατάξεις περιλαμβάνονται κατά μεγάλο μέρος στον τίτλο XII κεφάλαιο 1 της οδηγίας, «Ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων» (εφεξής το «καθεστώς ΜΜΕ»). Αυτές οι διατάξεις επιτρέπουν στα κράτη μέλη: i) να προβλέπουν απλουστευμένες διαδικασίες για την επιβολή και την είσπραξη του ΦΠΑ, και ii) να απαλλάσσουν ΜΜΕ με ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο από ορισμένο όριο από την επιβολή και την έκπτωση του ΦΠΑ (εφεξής η «απαλλαγή ΜΜΕ»). Απλουστευμένες υποχρεώσεις ΦΠΑ προβλέπονται επίσης στην οδηγία για τον ΦΠΑ, ωστόσο εκτός του καθεστώτος ΜΜΕ. Αυτά τα μέτρα είναι προαιρετικά —τα κράτη μέλη μπορούν να τα εφαρμόζουν και οι επιχειρήσεις μπορούν να επωφελούνται από αυτά.

Η τρέχουσα πρωτοβουλία αποτελεί μέρος της δέσμης μεταρρυθμίσεων που ανακοινώθηκε στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για τον ΦΠΑ³. Η πρωτοβουλία ενισχύθηκε με τη συνέχεια που δόθηκε σε αυτό το σχέδιο⁴, όπως επεξηγείται περαιτέρω στο τμήμα σχετικά με τη συνοχή με τις ισχύουσες διατάξεις σε επίπεδο πολιτικής στον τομέα του ΦΠΑ, καθώς και από την επιστολή προθέσεων του Προέδρου Juncker που συνοδεύει την ομιλία του για την κατάσταση

¹ Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας ([ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1](#))

² Σε επίπεδο ΕΕ, οι ΜΜΕ ορίζονται εν γένει σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων ([ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36](#)). Ωστόσο, με τους κανόνες που προβλέπει για τις μικρές επιχειρήσεις, η οδηγία για τον ΦΠΑ στοχεύει στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε πολύ μικρότερη κλίμακα και οι οποίες, σύμφωνα με τον γενικό ορισμό, θα θεωρούνταν «πολύ μικρές επιχειρήσεις» (δηλ. με κύκλο εργασιών έως 2 000 000 EUR). Οι εν λόγω επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν περίπου το 98 % του συνόλου των επιχειρήσεων της ΕΕ.

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ – Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων ([COM\(2016\) 148 final](#)).

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται στο σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ – Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων ([COM\(2017\) 566 final](#)).

της Ένωσης το 2017⁵. Ωστόσο, η αναθεώρηση παρουσιάζει μεγάλη καθυστέρηση για τρεις βασικούς λόγους.

Πρώτον, παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν τις ΜΜΕ από τον ΦΠΑ — επιλογή που χρησιμοποιείται ευρέως— οι ΜΜΕ εξακολουθούν να επωμίζονται το δυσανάλογο κόστος συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο έχει σχεδιαστεί η απαλλαγή ΜΜΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στο διασυνοριακό εμπόριο δεν μπορούν να επωφεληθούν από την απαλλαγή ΜΜΕ σε άλλα κράτη μέλη εκτός από εκείνο στο οποίο είναι εγκατεστημένες. Επιπλέον, το υψηλό κόστος συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ οφείλεται επίσης στην περιπλοκότητα και στην πολυμορφία των κανόνων για τις υποχρεώσεις ΦΠΑ σε ολόκληρη την ΕΕ, τις οποίες οι ΜΜΕ ενδέχεται να πρέπει να εκπληρώνουν κατά τη διενέργεια διασυνοριακών συναλλαγών.

Δεύτερον, το τρέχον σύστημα έχει στρεβλωτικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό τόσο στις εγχώριες αγορές όσο και στις αγορές της ΕΕ. Η απαλλαγή ΜΜΕ σε ένα κράτος μέλος, η οποία ισχύει μόνο για τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε αυτό το κράτος μέλος, έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη και προμηθεύουν την ίδια αγορά. Αυτό το πρόβλημα θα επιδεινωθεί με τη μετάβαση προς τη φορολόγηση βάσει του τόπου προορισμού στο πλαίσιο του προτεινόμενου οριστικού συστήματος ΦΠΑ. Πολλές ΜΜΕ ενδέχεται να πρέπει να χρεώσουν στους πελάτες τους ΦΠΑ ο οποίος διαφέρει από τον ΦΠΑ του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένες. Η αρχή της φορολόγησης βάσει του τόπου προορισμού ορίζει ότι ο ΦΠΑ πρέπει να δηλώνεται και να καταχωρίζεται λογιστικά στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο πελάτης (κράτος μέλος «προορισμού») και όχι στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη η ΜΜΕ (κράτος μέλος «καταγωγής»). Αυτό σημαίνει ότι i) δεν υπάρχουν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις ΜΜΕ όσον αφορά το εμπόριο εντός της ΕΕ και ότι ii) οι ΜΜΕ αποθαρρύνονται από το να ασκήσουν διασυνοριακή δραστηριότητα και να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει η ενιαία αγορά, εξαιτίας των υποχρεώσεων σχετικά με τον ΦΠΑ που ισχύουν σε άλλα κράτη μέλη.

Σε εγχώριο επίπεδο, προκαλούνται στρεβλώσεις διότι οι απλουστευμένες υποχρεώσεις ΦΠΑ συνδέονται καταρχήν με τη χρήση της απαλλαγής ΜΜΕ και οι ΜΜΕ που δεν υπάγονται στην απαλλαγή (διότι έχουν υπερβεί το όριο για τον κύκλο εργασιών ή έχουν επιλέξει το κανονικό καθεστώς ΦΠΑ) δεν μπορούν να επωφεληθούν από αυτήν. Αυτή η κατάσταση ενδέχεται να οδηγεί στο «φαινόμενο του κατώτατου ορίου», κατά το οποίο οι ΜΜΕ επιβραδύνουν την ανάπτυξή τους προκειμένου να αποφύγουν την υπέρβαση του ορίου για την απαλλαγή ΜΜΕ.

Τρίτον, η αναθεώρηση παρέχει την ευκαιρία για ενθάρρυνση της οικειοθελούς συμμόρφωσης και, συνεπώς, για συμβολή στη μείωση των απωλειών εσόδων λόγω μη συμμόρφωσης και απάτης στον τομέα του ΦΠΑ. Ενώ οι ΜΜΕ ήδη δυσκολεύονται να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις ΦΠΑ σε εθνικό επίπεδο, η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις ΦΠΑ σε άλλα κράτη μέλη για τις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στο διασυνοριακό εμπόριο αποτελεί

⁵ Κατάσταση της Ένωσης 2017. Επιστολή προθέσεων προς τον Πρόεδρο Antonio Tajani και προς τον Πρωθυπουργό Jüri Ratas, με ημερομηνία 13 Σεπτεμβρίου 2017, προσβάσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/state-union-2017-brochure_el.pdf. Βλ. επίσης παράρτημα I του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής 2017, COM(2016) 710 final, Στρασβούργο, 25.10.2016, σ. 3, προσβάσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp_2017_annex_i_el.pdf.

ακόμη πιο σοβαρό εμπόδιο, λόγω της μη εναρμόνισης ανά την ΕΕ. Με το απλουστευμένο σύστημα καταχώρισης και πληρωμής MOSS [Mini One Stop Shop (μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα)] έχουν αντιμετωπιστεί αυτά τα προβλήματα όσον αφορά τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται σε τελικούς καταναλωτές (B2C). Παρότι η πρόταση για το ηλεκτρονικό εμπόριο επεκτείνει τη χρήση της MOSS σε όλες τις υπηρεσίες B2C, υπάρχει ακόμη ανάγκη για περαιτέρω βελτίωση.

Υπάρχουν δύο ακόμη λόγοι για τους οποίους απαιτείται ανάληψη δράσης.

Πρώτον, το καθεστώς MME είναι ήδη παρωχημένο και λειτουργεί με βάση τις αποκλίσεις. Οι διατάξεις της ίδιας της οδηγίας για τον ΦΠΑ προβλέπουν τη δυνατότητα παρέκκλισης από το βασικό όριο των 5 000 EUR για την απαλλαγή MME μέσω του ρητού καθορισμού ορίων για 19 κράτη μέλη. Ωστόσο, 10 κράτη μέλη βασίζονται επί του παρόντος σε αποκλίσεις από το εφαρμοστέο όριο, ενώ παράλληλα έχουν ήδη υποβληθεί αρκετά νέα αιτήματα για παρέκκλιση.

Δεύτερον, το καθεστώς MME, το οποίο προβλέπει την εφαρμογή μέτρων στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένες οι μικρές επιχειρήσεις, καθίσταται μη βιώσιμο, καθώς το σύστημα ΦΠΑ μεταβαίνει προς τη φορολόγηση βάσει του τόπου προορισμού.

Συνεπώς, η αναθεώρηση αποσκοπεί στη δημιουργία ενός σύγχρονου, απλουστευμένου καθεστώτος ΦΠΑ. Ειδικότερα, αποσκοπεί: i) στη μείωση του κόστους συμμόρφωσης των MME με το καθεστώς ΦΠΑ τόσο σε εγχώριο επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ· ii) στον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού τόσο σε εγχώριο επίπεδο όσο και σε επίπεδο ΕΕ· iii) στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων του φαινομένου του κατώτατου ορίου· και iv) στη διευκόλυνση της συμμόρφωσης των MME και της παρακολούθησης από τις φορολογικές διοικήσεις.

Τα παραπάνω συνάδουν με τους στόχους της παρούσας πρότασης, η οποία αποσκοπεί:

- στη διευκόλυνση της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που θα είναι πρόσφορο για την ανάπτυξη των MME·
- στη διευκόλυνση της δημιουργίας ενός αποδοτικού και αξιόπιστου συστήματος ΦΠΑ, με σκοπό τη δημιουργία ενός ενιαίου χώρου ΦΠΑ στην ΕΕ· και
- στη συμβολή στην ομαλή λειτουργία μιας βαθύτερης και δικαιότερης ενιαίας αγοράς.
- **Συνοχή με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η αναθεώρηση αποτελεί μέρος του σχεδίου δράσης για τον ΦΠΑ, το οποίο ορίζει τρόπους για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος ΦΠΑ προκειμένου να καταστεί πιο απλό, θωρακισμένο έναντι της απάτης και φιλικό προς τις επιχειρήσεις. Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα πρόταση λειτουργεί συμπληρωματικά προς δύο άλλες νομοθετικές πρωτοβουλίες που προκύπτουν από το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ σχετικά με τη μετάβαση προς τη φορολόγηση βάσει του τόπου προορισμού: i) την πρόταση για το ηλεκτρονικό εμπόριο, η οποία εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2016⁶, και ii) την πρόταση για το οριστικό σύστημα

⁶ Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK και της οδηγίας 2009/132/EK όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως ([COM\(2016\) 757 final](#)).

ΦΠΑ, η οποία εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2017⁷. Συνάδει επίσης με τους κανόνες της ΕΕ για τον ΦΠΑ όσον αφορά τον τόπο παροχής τηλεπικοινωνιακών, ραδιοτηλεοπτικών και ηλεκτρονικών υπηρεσιών⁸, οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ το 2015.

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές της ΕΕ**

Η πρόταση συνάδει με τη στρατηγική του 2015 για την ενιαία αγορά⁹, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή σκοπεύει να βοηθήσει τις ΜΜΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις να αναπτυχθούν και να αντιμετωπίσει βασικές δυσκολίες με τις οποίες οι ΜΜΕ έρχονται αντιμέτωπες σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής τους και οι οποίες δεν τους επιτρέπουν να επωφεληθούν πλήρως από την ενιαία αγορά. Συνάδει επίσης με τις πολιτικές της ΕΕ για τις ΜΜΕ, όπως ορίζονται στην ανακοίνωση του 2016 για τις νεοφυείς επιχειρήσεις¹⁰, και την αρχή «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» που περιγράφεται στην ανακοίνωση του 2008 για τις μικρές επιχειρήσεις¹¹.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η οδηγία που προκύπτει από την παρούσα πρόταση τροποποιεί την οδηγία για τον ΦΠΑ με βάση το άρθρο 113 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το εν λόγω άρθρο παρέχει στο Συμβούλιο τη δυνατότητα, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, να εκδίδει διατάξεις για την εναρμόνιση της νομοθεσίας των κρατών μελών στον τομέα της έμμεσης φορολογίας.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση¹². Τα κύρια προβλήματα που έχουν διαπιστωθεί (υψηλό κόστος συμμόρφωσης, στρεβλωτικές επιπτώσεις κ.λπ.) οφείλονται στους κανόνες της ισχύουσας οδηγίας για τον ΦΠΑ. Για την απλούστευσή τους με στόχο τη μείωση του φόρτου συμμόρφωσης για τις ΜΜΕ απαιτείται η υποβολή πρότασης από την Επιτροπή

⁷ Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά ορισμένους κανόνες εναρμόνισης και απλούστευσης στο πλαίσιο του ισχύοντος συστήματος φόρου προστιθέμενης αξίας και τη θέσπιση του οριστικού συστήματος για τη φορολόγηση των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών ([COM\(2017\) 569 final](#)).

⁸ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1042/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 όσον αφορά τον τόπο παροχής υπηρεσιών ([ΕΕ L 284 της 26.10.2013, σ. 1](#)), και κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 967/2012 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2012, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 όσον αφορά τα ειδικά καθεστώτα για μη εγκατεστημένους υποκείμενους στο φόρο οι οποίοι παρέχουν τηλεπικοινωνιακές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ή ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε μη υποκείμενους στον φόρο ([ΕΕ L 290 της 20.10.2012, σ. 1](#)).

⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - «Αναβάθμιση της ενιαίας αγοράς: περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις» ([COM\(2015\) 550 final](#)), σ. 4.

¹⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Οι μελλοντικοί οδηγοί της Ευρώπης: Η πρωτοβουλία για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις ([COM\(2016\) 733 final](#)), σ. 4.

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις. Μια «Small Business Act» για την Ευρώπη ([COM\(2008\) 394 final](#) σ. 4-5 και 7-8).

¹² Ενοποιημένη έκδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 13).

για την τροποποίηση της οδηγίας για τον ΦΠΑ. Τα κράτη μέλη έχουν ελάχιστα περιθώρια ελιγμών όσον αφορά την οδηγία. Συνεπώς, η παρούσα πρόταση θα προσφέρει σαφώς προστιθέμενη αξία σε σχέση με αυτό που θα μπορούσε να επιτευχθεί σε επίπεδο κρατών μελών.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης και ιδίως για την ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Σύμφωνα με τον έλεγχο της επικουρικότητας, δεν είναι δυνατό για τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα με τα οποία έρχονται αντιμέτωπες οι ΜΜΕ και τα οποία οφείλονται στους υφιστάμενους κανόνες για τον ΦΠΑ εάν δεν υποβληθεί πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας για τον ΦΠΑ. Οι προτεινόμενες βελτιώσεις περιορίζονται σε μικρό αριθμό διατάξεων για τον ΦΠΑ οι οποίες βρίσκονται στον πυρήνα των διαπιστωθέντων προβλημάτων. Το τμήμα 7.4 της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση περιέχει περαιτέρω λεπτομέρειες.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Προτείνεται η έκδοση οδηγίας με σκοπό την τροποποίηση της οδηγίας για τον ΦΠΑ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας ισχύουσας νομοθεσίας**

Κατά την εκπόνηση της πρότασης, διενεργήθηκε αξιολόγηση των κανόνων για τις ΜΜΕ που προβλέπονται επί του παρόντος στην οδηγία για τον ΦΠΑ. Η αξιολόγηση, η οποία είναι διαθέσιμη στο παράρτημα 8 της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση, βασίζεται κυρίως σε αναδρομική αξιολόγηση στοιχείων του συστήματος ΦΠΑ της ΕΕ¹³ που διενεργήθηκε από εξωτερικό σύμβουλο το 2011, καθώς και σε μελέτη που διεξήχθη για το καθεστώς ΜΜΕ από άλλον εξωτερικό σύμβουλο το 2017.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Στόχος της στρατηγικής διαβούλευσης ήταν η συλλογή παρατηρήσεων από τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων περί ΦΠΑ για τις ΜΜΕ και η αποτύπωση των απόψεών τους σχετικά με πιθανές αλλαγές σε αυτές τις διατάξεις.

Η στρατηγική περιλάμβανε: i) διαβούλευση η οποία στόχευε στη συμμετοχή 2 000 μικρών επιχειρήσεων και η οποία διενεργήθηκε στο πλαίσιο της μελέτης του 2017· ii) διαβούλευση με ομάδα ΜΜΕ την οποία διοργάνωσε το δίκτυο Enterprise Europe Network¹⁴ και στο πλαίσιο της οποίας ελήφθησαν 1 704 εισηγήσεις· iii) διαδικτυακή ανοικτή δημόσια διαβούλευση που διενεργήθηκε σε διάστημα 12 εβδομάδων, από τις 20 Δεκεμβρίου 2016 έως

¹³ Τελική έκθεση, Λονδίνο 2011, διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/studies/report_evaluation_vat.pdf.

¹⁴ Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) αποτελεί έργο που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΓΔ GROW) και το οποίο βοηθάει τις επιχειρήσεις να καινοτομούν και να αναπτύσσονται σε διεθνή κλίμακα. Πρόκειται για το μεγαλύτερο παγκοσμίως δίκτυο υποστήριξης των ΜΜΕ με διεθνείς φιλοδοξίες. Το δίκτυο αποτελείται από 600 εταιρείες σε όλες τις χώρες της ΕΕ και σε περισσότερες από 30 τρίτες χώρες.

τις 20 Μαρτίου 2017, στο πλαίσιο της οποίας ελήφθησαν 113 εισηγήσεις¹⁵. iv) σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του προγράμματος «Fiscalis 2020» και διοργανώθηκε με τη μορφή κοινής συνεδρίασης της ομάδας για το μέλλον του ΦΠΑ (Group on the Future of VAT – GFV) και της ομάδας εμπειρογνομώνων σε θέματα ΦΠΑ (VAT Expert Group – VEG) ώστε να καταστεί δυνατή η συμμετοχή εκπροσώπων επιχειρήσεων της ομάδας VEG και v) εισηγήσεις που ελήφθησαν μέσω της πλατφόρμας REFIT¹⁶. Ελήφθησαν επίσης υπόψη αυθόρμητες εισηγήσεις.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η αναθεώρηση στην οποία βασίζεται η παρούσα πρόταση εδράζεται κυρίως στην ανάλυση που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της μελέτης του 2017 σχετικά με το καθεστώς MME. Στο πλαίσιο της εν λόγω μελέτης αξιολογήθηκε ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούν, σε εγχώριο επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ, οι ισχύοντες κανόνες περί ΦΠΑ για τις MME που προβλέπονται στην οδηγία για τον ΦΠΑ. Διαμορφώθηκαν επίσης επιλογές για την αναθεώρηση των ισχυόντων κανόνων και αναλύθηκαν οι επιπτώσεις αυτών των επιλογών.

Επιπλέον, αυτή η αναθεώρηση βασίστηκε σε δύο ακόμη μελέτες: στη μελέτη του 2016 για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος ΦΠΑ για το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο και στη μελέτη του 2011 η οποία περιλαμβάνει αναδρομική αξιολόγηση στοιχείων του συστήματος ΦΠΑ της ΕΕ.

- **Εκτίμηση των επιπτώσεων**

Η εκτίμηση επιπτώσεων για την πρόταση εξετάστηκε από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου στις 13 Σεπτεμβρίου 2017. Η εν λόγω επιτροπή εξέδωσε θετική γνώμη για την πρόταση μαζί με ορισμένες συστάσεις, οι οποίες έχουν ληφθεί υπόψη. Η γνώμη της επιτροπής, οι συστάσεις και η επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο λήφθηκαν υπόψη περιλαμβάνονται στο παράρτημα 1 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η παρούσα πρωτοβουλία αποτελεί μέρος του προγράμματος REFIT. Σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής¹⁷, στο οποίο περιγράφονται οι νέες πρωτοβουλίες που πρόκειται να εγκριθούν στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος το 2017, η αναθεώρηση για τις MME περιλήφθηκε στην προτεραιότητα¹⁸ «Βαθύτερη και δικαιότερη εσωτερική αγορά με ενισχυμένη βιομηχανική βάση» της Επιτροπής.

¹⁵ Οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν από τους συμμετέχοντες και η πλήρης έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμες στον [ιστότοπο](#) της ΓΔ TAXUD.

¹⁶ Πιο συγκεκριμένα, βλ. REFIT Platform, Stakeholder Suggestions, XVIII — Taxation and customs union (Πλατφόρμα REFIT, Προτάσεις ενδιαφερόμενων μερών, XVIII – Φορολογία και τελωνειακή ένωση) στην ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/taxation_and_customs_union.pdf.

¹⁷ Παράρτημα 1 της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής 2017, (COM(2016) 710 final), σ. 3.

¹⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής 2017 (COM (2016)710 final), σ. 8-9 (αριθ. προτεραιότητας 4). Οι προτεραιότητες της Επιτροπής σκιαγραφούνται στις [πολιτικές κατευθύνσεις](#) που παρουσιάστηκαν κατά την έναρξη της θητείας της Επιτροπής.

Με την πρόταση επιτυγχάνονται οι στόχοι που αφορούν το πρόγραμμα REFIT για i) μείωση του φόρτου για τις ΜΜΕ και τις φορολογικές διοικήσεις όσον αφορά τον ΦΠΑ και ii) περιορισμό των στρεβλώσεων σε επίπεδο ΕΕ, ώστε οι ΜΜΕ να μπορέσουν να επωφεληθούν πλήρως από την ενιαία αγορά. Πιο συγκεκριμένα, το κόστος συμμόρφωσης για τις ΜΜΕ αναμένεται να μειωθεί κατά 18 % στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας σε σύγκριση με το βασικό σενάριο που περιγράφεται στην εκτίμηση επιπτώσεων (56,1 δισ. EUR ετησίως, σε σύγκριση με τα 68 δισ. EUR ετησίως επί του παρόντος). Οι διασυννοριακές εμπορικές δραστηριότητες των ΜΜΕ εντός της ΕΕ αναμένεται επίσης να αυξηθούν κατά 13,5 %. Η πρόταση αναμένεται επίσης να έχει θετικό αντίκτυπο τόσο στην οικειοθελή συμμόρφωση όσο και στην επιχειρηματική ανταγωνιστικότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. τμήματα 6 και 7 της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η εφαρμογή της πρότασης θα παρακολουθείται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ για τον ΦΠΑ. Επιπλέον, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα παρακολουθούν και θα αξιολογούν κατά πόσο αυτή η πρωτοβουλία λειτουργεί σωστά, καθώς και τον βαθμό στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι της με βάση τους δείκτες που προβλέπονται στο τμήμα 8 της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.

- **Επισκόπηση των κύριων διατάξεων της πρότασης**

Οι κύριες διατάξεις της πρότασης είναι οι ακόλουθες:

- (1) άνοιγμα της απαλλαγής για τις μικρές επιχειρήσεις σε όλες τις επιλέξιμες επιχειρήσεις στην ΕΕ, είτε είναι εγκατεστημένες είτε όχι στο κράτος μέλος στο οποίο θα καταβληθεί ο ΦΠΑ και θα είναι διαθέσιμη η απαλλαγή·
- (2) καθορισμός επικαιροποιημένης τιμής για το μέγιστο επίπεδο εθνικών ορίων απαλλαγής·
- (3) θέσπιση μεταβατικής περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας οι μικρές επιχειρήσεις που υπερβαίνουν προσωρινά το όριο απαλλαγής θα μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν την απαλλαγή·
- (4) θέσπιση απλουστευμένων υποχρεώσεων ΦΠΑ τόσο για τις απαλλασσόμενες όσο και για τις μη απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις.

Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης

Το άρθρο 1 σημεία 1 έως 7, 13, 17, 19 και 20 προτείνει σειρά τροποποιήσεων που αφορούν επικαιροποιήσεις, τεχνικές προσαρμογές και αναφορές στην απαλλαγή ΜΜΕ σε άλλες διατάξεις της οδηγίας για τον ΦΠΑ.

Το άρθρο 1 σημείο 8 θεσπίζει νέο άρθρο 280α με σκοπό την παροχή ορισμών για διάφορες έννοιες που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή διατάξεων του ειδικού καθεστώτος που προβλέπονται στον τίτλο XII κεφάλαιο 1 της οδηγίας για τον ΦΠΑ.

Ο ορισμός για τις «μικρές επιχειρήσεις» συμβάλλει στην αποσαφήνιση των συγκεκριμένων διατάξεων και στην αύξηση της ασφάλειας δικαίου για τους φορολογουμένους. Θα καλύπτει όλες τις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών εντός Ένωσης στην ενιαία αγορά χαμηλότερο από 2 000 000 EUR. Όσον αφορά τη μεταχείρισή τους από πλευράς ΦΠΑ, η θέσπιση αυτού του ορισμού καθιστά δυνατή την εφαρμογή μέτρων απλούστευσης που θα στοχεύουν σε επιχειρήσεις οι οποίες, από οικονομική άποψη, είναι μικρές παρότι ο κύκλος εργασιών τους υπερβαίνει το όριο απαλλαγής. Συνεπώς, η ευρύτερη κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων περιλαμβάνει επιχειρήσεις που απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, καθώς και επιχειρήσεις που είναι επιλέξιμες για απαλλαγή, ωστόσο επέλεξαν την εφαρμογή των συνήθων κανόνων ή ο κύκλος εργασιών των οποίων υπερβαίνει το όριο απαλλαγής και οι οποίες, συνεπώς, φορολογούνται σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες.

Έχουν θεσπιστεί επίσης δύο ορισμοί για τον κύκλο εργασιών, προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των εθνικών ορίων απαλλαγής («ετήσιος κύκλος εργασιών εντός κράτους μέλους») και της προϋπόθεσης επιλεξιμότητας που ισχύει για τις μη εγκατεστημένες μικρές επιχειρήσεις («ετήσιος κύκλος εντός εργασιών Ένωσης»).

Το άρθρο 1 σημεία 9, 10 και 16 προβλέπει αλλαγές που προκύπτουν από την κατάργηση των προοδευτικών μειώσεων του φόρου, οι οποίες διαπιστώθηκε ότι αποτελούν πηγή περιπλοκότητας και συμβάλλουν ελάχιστα στη μείωση του φόρτου συμμόρφωσης των μικρών επιχειρήσεων. Συνεπώς, αυτό το μέτρο θα πρέπει να διαγραφεί.

Το άρθρο 1 σημείο 11 τροποποιεί το άρθρο 283 παράγραφος 1 όσον αφορά την εξαίρεση από την απαλλαγή μη εγκατεστημένων επιχειρήσεων. Αυτή η τροποποίηση είναι αναγκαία για το άνοιγμα της απαλλαγής σε επιχειρήσεις της ΕΕ που δεν είναι εγκατεστημένες στο κράτος μέλος στο οποίο παραδίδουν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες που υπόκεινται σε ΦΠΑ.

Το άρθρο 1 σημείο 12 τροποποιεί το άρθρο 284 με στόχο τον καθορισμό του νέου πεδίου εφαρμογής της απαλλαγής για μικρές επιχειρήσεις, η οποία θα παραμείνει προαιρετική για τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να εφαρμόσουν την απαλλαγή ΜΜΕ θα έχουν τη δυνατότητα να θέσουν το όριό τους στο επίπεδο που αντανάκλα καλύτερα τις ιδιαίτερες οικονομικές και νομικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτά. Ωστόσο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής περιορίζεται στις μικρότερες επιχειρήσεις και να περιοριστούν οι πιθανές στρεβλωτικές επιπτώσεις της απαλλαγής, η οδηγία για τον ΦΠΑ θα καθορίζει το μέγιστο επίπεδο του ορίου απαλλαγής που θα είναι κοινό για όλα τα κράτη μέλη. Η απαλλαγή θα είναι διαθέσιμη για όλες τις επιλέξιμες επιχειρήσεις της ΕΕ, είτε είναι εγκατεστημένες είτε όχι στο κράτος μέλος στο οποίο παραδίδουν αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες που υπόκεινται σε ΦΠΑ.

Για να μπορέσει μια μικρή επιχείρηση να κάνει χρήση της απαλλαγής σε κράτος μέλος στο οποίο δεν είναι εγκατεστημένη, πρέπει να πληρούνται δύο προϋποθέσεις: i) ο ετήσιος κύκλος εργασιών της επιχείρησης στο συγκεκριμένο κράτος μέλος («ετήσιος κύκλος εργασιών εντός του κράτους μέλους») θα πρέπει να είναι μικρότερος από το όριο απαλλαγής που εφαρμόζεται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και ii) ο συνολικός κύκλος εργασιών της στην ενιαία αγορά (ετήσιος κύκλος εργασιών εντός της Ένωσης) δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 100 000 EUR. Η δεύτερη προϋπόθεση επιλεξιμότητας αναμένεται να αποτρέπει την κατάχρηση από μεγάλες επιχειρήσεις οι οποίες, ελλείψει του ορίου συνολικού κύκλου εργασιών εντός της ΕΕ, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τις απαλλαγές ΜΜΕ σε διάφορα

κράτη μέλη (π.χ. εάν ο κύκλος εργασιών τους σε κάθε κράτος μέλος είναι μικρότερος από το εφαρμοστέο όριο απαλλαγής ΜΜΕ) παρότι έχουν μεγάλο συνολικό κύκλο εργασιών.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός έλεγχος της εφαρμογής των προϋποθέσεων της απαλλαγής, το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη μια επιχείρηση που κάνει χρήση της απαλλαγής σε άλλα κράτη μέλη πρέπει να συλλέγει όλες τις σχετικές πληροφορίες για τον κύκλο εργασιών της. Ως εκ τούτου, όταν μια μικρή επιχείρηση κάνει χρήση της απαλλαγής σε άλλα κράτη μέλη εκτός από εκείνο στο οποίο είναι εγκατεστημένη, το κράτος μέλος εγκατάστασης θα πρέπει να εξασφαλίζει την ακριβή δήλωση του ετήσιου κύκλου εργασιών εντός της Ένωσης και του ετήσιου κύκλου εργασιών εντός του κράτους μέλους από τη μικρή επιχείρηση, ενώ παράλληλα θα ενημερώνει τις φορολογικές αρχές των άλλων οικείων κρατών μελών στα οποία η μικρή επιχείρηση πραγματοποιεί τις παραδόσεις της.

Το άρθρο 1 σημείο 14 τροποποιεί το άρθρο 288 προκειμένου να διευκρινιστούν οι πράξεις που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ετήσιου κύκλου εργασιών, ο οποίος θα λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για την εφαρμογή της απαλλαγής σε μικρές επιχειρήσεις.

Το άρθρο 1 σημείο 15 παρεμβάλλει νέο άρθρο 288α, το οποίο θεσπίζει μεταβατική περίοδο για τις μικρές επιχειρήσεις που κάνουν χρήση της απαλλαγής ΜΜΕ και ο κύκλος εργασιών των οποίων υπερβαίνει το όριο απαλλαγής για συγκεκριμένο έτος. Αυτές οι επιχειρήσεις επιτρέπεται να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν την απαλλαγή ΜΜΕ για το συγκεκριμένο έτος, υπό την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών τους δεν υπερβαίνει το εφαρμοστέο όριο ΜΜΕ κατά περισσότερο από 50 % για το συγκεκριμένο έτος. Η διάταξη αντανακλά δύο παραμέτρους για αυτήν τη μεταβατική περίοδο, οι οποίες λειτουργούν ως ασφαλιστική δικλίδα έναντι της κατάχρησης αυτού του μέτρου: η πρώτη παράμετρος αφορά τον χρόνο (1 έτος) και η δεύτερη παράμετρος αφορά τον κύκλο εργασιών (υπέρβαση του εφαρμοστέου ορίου απαλλαγής κατά 50 %).

Το άρθρο 1 σημείο 18 εισάγει νέο τμήμα 2α σχετικά με μέτρα απλούστευσης τόσο για τις απαλλασσόμενες όσο και για τις μη απαλλασσόμενες επιχειρήσεις. Το νέο υποτμήμα 1 ενσωματώνει σειρά απλουστευμένων υποχρεώσεων για τις απαλλασσόμενες επιχειρήσεις στο καθεστώς απαλλαγής (καταχώριση, τιμολόγηση, τήρηση λογαριασμών και δηλώσεις ΦΠΑ). Επιπλέον, τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να εξαιρούν απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις από άλλες υποχρεώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 213 έως 271.

Το νέο υποτμήμα 2 προβλέπει σειρά απλουστευμένων υποχρεώσεων για μικρές επιχειρήσεις που δεν επωφελούνται από την απαλλαγή ΜΜΕ. Τέτοιες επιχειρήσεις θα μπορούσαν να είναι τόσο εκείνες που είναι επιλέξιμες για απαλλαγή αλλά επιλέγουν να φορολογούνται σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες όσο και εκείνες με κύκλο εργασιών που υπερβαίνει το όριο απαλλαγής αλλά είναι μικρότερος από 2 000 000 EUR και οι οποίες χαρακτηρίζονται, συνεπώς, ως μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια του ορισμού που θεσπίστηκε πρόσφατα. Δεδομένου ότι οι απαλλασσόμενες επιχειρήσεις δεν δικαιούνται έκπτωση του ΦΠΑ εισροών, η απαλλαγή δεν θα ανταποκριθεί ουσιαστικά στους προβληματισμούς όλων των επιλέξιμων επιχειρήσεων. Πιο συγκεκριμένα, οι μικρές επιχειρήσεις που παραδίδουν αγαθά και παρέχουν υπηρεσίες σε άλλους υποκείμενους στον φόρο ενδέχεται να προτιμούν να φορολογούνται σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες. Συνεπώς, η μείωση του κόστους συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ για αυτές τις επιχειρήσεις συνδέεται με την απλούστευση των υποχρεώσεων ΦΠΑ στις οποίες υπόκεινται και όχι με την ίδια την απαλλαγή.

Συνακόλουθα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν σειρά απλουστευμένων υποχρεώσεων ΦΠΑ για τις μη απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις. Αυτές οι απλουστευμένες υποχρεώσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν απλουστευμένη καταχώριση, απλουστευμένη τήρηση αρχείων και μεγαλύτερες φορολογικές περιόδους, οι οποίες θα οδηγήσουν σε λιγότερο συχνή υποβολή

δηλώσεων ΦΠΑ. Οι μη απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να μπορούν να επιλέγουν την εφαρμογή των συνήθων φορολογικών περιόδων.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 113,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου³ επιτρέπει στα κράτη μέλη να συνεχίζουν να εφαρμόζουν τα ειδικά τους καθεστώτα για τις μικρές επιχειρήσεις, σύμφωνα με κοινές διατάξεις και ενόψει πιο προωθημένης εναρμόνισης. Ωστόσο, αυτές οι διατάξεις είναι παρωχημένες και δεν μειώνουν τον φόρτο συμμόρφωσης των μικρών επιχειρήσεων, δεδομένου ότι σχεδιάστηκαν για ένα κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) που βασίζεται στη φορολόγηση στο κράτος μέλος καταγωγής.
- (2) Στο σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ⁴, η Επιτροπή ανακοίνωσε ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων απλούστευσης για τις μικρές επιχειρήσεις, η οποία αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού φόρτου και στη διευκόλυνση της διαμόρφωσης φορολογικού περιβάλλοντος που θα είναι πρόσφορο για την ανάπτυξή τους και την ανάπτυξη του διασυνοριακού εμπορίου. Αυτό συνεπάγεται την αναθεώρηση του ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται στο σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ⁵. Η αναθεώρηση του ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις αποτελεί, συνεπώς, σημαντικό στοιχείο της δέσμης μεταρρυθμίσεων που προβλέπεται στο σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ.
- (3) Η αναθεώρηση αυτού του ειδικού καθεστώτος συνδέεται στενά με την πρόταση της Επιτροπής που ορίζει τις αρχές για ένα οριστικό σύστημα ΦΠΑ για τις μεταξύ

¹ ΕΕ C της , σ. .

² ΕΕ C της , σ. .

³ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ – Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων (COM(2016) 148 final της 7.4.2016).

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται στο σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ – Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων (COM(2017) 566 final της 4.10.2017).

επιχειρήσεων διασυνοριακές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών με βάση τη φορολόγηση των διασυνοριακών παραδόσεων αγαθών στο κράτος μέλος προορισμού⁶. Κατά τη μετάβαση του συστήματος ΦΠΑ προς τη φορολόγηση βάσει του τόπου προορισμού έχει διαπιστωθεί ότι διάφοροι ισχύοντες κανόνες δεν είναι κατάλληλοι για ένα σύστημα φορολόγησης βάσει του τόπου προορισμού.

- (4) Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα του δυσανάλογου φόρτου συμμόρφωσης με τον οποίο επιβαρύνονται οι μικρές επιχειρήσεις, τα μέτρα απλούστευσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμα όχι μόνο για τις επιχειρήσεις που απαλλάσσονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, αλλά και για εκείνες που θεωρούνται μικρές από οικονομική άποψη. Για τους σκοπούς της απλούστευσης των κανόνων για τον ΦΠΑ, οι επιχειρήσεις θα θεωρούνται «μικρές» εάν ο κύκλος εργασιών τους τις κατατάσσει στην κατηγορία των πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τον γενικό ορισμό που προβλέπεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής⁷.
- (5) Το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις επιτρέπει επί του παρόντος μόνο τη χορήγηση απαλλαγής σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στο κράτος μέλος στο οποίο οφείλεται ο ΦΠΑ. Το γεγονός αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό για τις μη εγκατεστημένες επιχειρήσεις στην ενιαία αγορά. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα και να αποτραπούν περαιτέρω στρεβλώσεις ως αποτέλεσμα της μετάβασης προς τη φορολόγηση βάσει του τόπου προορισμού, οι μικρές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη εκτός από εκείνο στο οποίο οφείλεται ο ΦΠΑ θα πρέπει επίσης να μπορούν να επωφελούνται από την απαλλαγή.
- (6) Οι μικρές επιχειρήσεις μπορούν να επωφελούνται από την απαλλαγή μόνο όταν ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους είναι μικρότερος του ορίου που εφαρμόζει το κράτος μέλος στο οποίο οφείλεται ο ΦΠΑ. Κατά τον καθορισμό του ορίου τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες για τα όρια που προβλέπονται στην οδηγία 2006/112/ΕΚ. Αυτοί οι κανόνες, η πλειονότητα των οποίων θεσπίστηκε το 1977, δεν είναι πλέον κατάλληλοι.
- (7) Για λόγους απλούστευσης, σε ορισμένα κράτη μέλη έχει επιτραπεί σε προσωρινή βάση η εφαρμογή ορίου υψηλότερου από το όριο που επιτρέπεται σύμφωνα με την οδηγία 2006/112/ΕΚ. Επειδή δεν ενδείκνυται να συνεχιστεί η τροποποίηση των γενικών κανόνων με τη χρήση μέτρων που χορηγούνται κατά παρέκκλιση, οι κανόνες για τα όρια θα πρέπει να επικαιροποιηθούν.
- (8) Θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να καθορίσουν το οικείο εθνικό όριο απαλλαγής στο επίπεδο που αντανακλά καλύτερα τις οικονομικές και πολιτικές τους συνθήκες, με την επιφύλαξη του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία. Εν προκειμένω, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι, όταν το κράτος μέλος εφαρμόζει διαφορετικά όρια, αυτό θα πρέπει να γίνεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων.
- (9) Το όριο ετήσιου κύκλου εργασιών, το οποίο αποτελεί τη βάση για την απαλλαγή στο πλαίσιο αυτού του ειδικού καθεστώτος, αποτελείται μόνο από τη συνολική αξία των

⁶ Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά ορισμένους κανόνες εναρμόνισης και απλούστευσης στο πλαίσιο του ισχύοντος συστήματος φόρου προστιθέμενης αξίας και τη θέσπιση του οριστικού συστήματος για τη φορολόγηση των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών (COM(2017) 569 final της 4.10.2017).

⁷ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών που έχει πραγματοποιήσει μια μικρή επιχείρηση στο κράτος μέλος στο οποίο χορηγείται η απαλλαγή. Θα ήταν δυνατό να προκύψουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού εάν μια επιχείρηση, μη εγκατεστημένη στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, μπορούσε να επωφεληθεί από τέτοια απαλλαγή ανεξάρτητα από τον κύκλο εργασιών που δημιουργεί σε άλλα κράτη μέλη. Προκειμένου να μετριαστούν τέτοιες στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό, αλλά και ως ασφαλιστική δικλίδα για τα έσοδα, μόνο οι επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών εντός της Ένωσης μικρότερο από ορισμένο όριο θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για απαλλαγή σε κράτος μέλος στο οποίο δεν είναι εγκατεστημένες.

- (10) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι μικρές επιχειρήσεις δεν αποθαρρύνονται από το να αναπτύξουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα και να εξασφαλιστεί σταδιακή μετάβαση από την απαλλαγή προς τη φορολόγηση, οι μικρές επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει ορισμένο όριο θα πρέπει να μπορούν να συνεχίζουν να επωφελούνται από την απαλλαγή για περιορισμένο χρονικό διάστημα.
- (11) Για να μειωθεί ο φόρτος συμμόρφωσης για τις μικρές επιχειρήσεις, θα πρέπει να απλουστευθούν επίσης οι υποχρεώσεις τους. Δεδομένου ότι η ανάγκη για υποχρεώσεις ποικίλλει και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το εάν οι μικρές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ, θα πρέπει να θεσπιστούν διαφορετικά σύνολα απλουστευμένων υποχρεώσεων.
- (12) Όταν εφαρμόζεται απαλλαγή, οι μικρές επιχειρήσεις που κάνουν χρήση της απαλλαγής, θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον πρόσβαση σε απλουστευμένες υποχρεώσεις εγγραφής σε μητρώο ΦΠΑ και τιμολόγησης, τήρησης λογιστικής και υποβολής δήλωσης ΦΠΑ.
- (13) Επιπλέον, προκειμένου να εξασφαλιστεί συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις της απαλλαγής που χορηγεί ένα κράτος μέλος σε επιχειρήσεις που δεν είναι εγκατεστημένες σε αυτό, είναι απαραίτητο να απαιτείται προηγούμενη κοινοποίηση της πρόθεσής τους για χρήση της απαλλαγής. Αυτή η κοινοποίηση θα πρέπει να γίνεται από τη μικρή επιχείρηση στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη. Στη συνέχεια, το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει, με βάση τις πληροφορίες που έχουν δηλωθεί για τον κύκλο εργασιών αυτής της επιχείρησης, να διαβιβάσει τις εν λόγω πληροφορίες στα υπόλοιπα οικεία κράτη μέλη.
- (14) Εκτός από τη χορήγηση απαλλαγής από τον ΦΠΑ, τα ειδικά καθεστώτα επιτρέπουν επίσης προοδευτικές μειώσεις του φόρου. Οι προοδευτικές μειώσεις του φόρου αποτελούν πηγή περιπλοκότητας και συμβάλλουν ελάχιστα στη μείωση του φόρτου συμμόρφωσης των μικρών επιχειρήσεων. Συνεπώς, αυτό το μέτρο θα πρέπει να διαγραφεί.
- (15) Για να μειωθεί ο φόρτος συμμόρφωσης των μικρών επιχειρήσεων που δεν απαλλάσσονται, θα πρέπει να απαιτηθεί από τα κράτη να απλουστεύσουν την εγγραφή σε μητρώο ΦΠΑ και την τήρηση αρχείων ΦΠΑ, καθώς και να παρατείνουν τις φορολογικές περιόδους με στόχο την πρόβλεψη λιγότερο συχνής υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ.
- (16) Για να βοηθηθούν οι μικρές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες όσον αφορά την καταβολή του ΦΠΑ στην αρμόδια αρχή στην περίπτωση που δεν έχουν ακόμη λάβει την πληρωμή από τους πελάτες τους, τα κράτη μέλη μπορούν, στο πλαίσιο προαιρετικού καθεστώτος, να επιτρέπουν στους υποκείμενους στον φόρο να χρησιμοποιούν καθεστώς ταμειακής λογιστικής για την απόδοση του ΦΠΑ. Αυτό το

καθεστώς θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να ευθυγραμμιστεί με τον ορισμό των μικρών επιχειρήσεων.

- (17) Ο στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η μείωση του φόρτου συμμόρφωσης των μικρών επιχειρήσεων, η οποία δεν μπορεί να επιτευχθεί σε επαρκή βαθμό από τα κράτη μέλη και, κατά συνέπεια, μπορεί να επιτευχθεί αποτελεσματικότερα σε επίπεδο Ένωσης. Ως εκ τούτου, η Ένωση δύναται να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (18) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα⁸, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, στις περιπτώσεις όπου αιτιολογείται, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των συστατικών στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη.
- (19) Συνεπώς, η οδηγία 2006/112/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2006/112/EK τροποποιείται ως εξής:

- (1) Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β), το σημείο i) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «i) από υποκείμενο στον φόρο που ενεργεί με την ιδιότητά του αυτή ή από μη υποκείμενο στον φόρο νομικό πρόσωπο, όταν ο πωλητής είναι υποκείμενος στον φόρο που ενεργεί με την ιδιότητά του αυτή και δεν δικαιούται της απαλλαγής για τις μικρές επιχειρήσεις που προβλέπεται στο άρθρο 284 ούτε υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 33 ή του άρθρου 36,»·
- (2) Το άρθρο 139 τροποποιείται ως εξής:
- α) Η παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 138 παράγραφος 1, δεν εφαρμόζεται στις παραδόσεις αγαθών που πραγματοποιούνται από υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι υπάγονται στην απαλλαγή για τις μικρές επιχειρήσεις που προβλέπεται στο άρθρο 284.»·
- β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 138 παράγραφος 2 στοιχείο β) δεν εφαρμόζεται στις παραδόσεις προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης, οι οποίες πραγματοποιούνται από υποκείμενους στον φόρο που υπάγονται στην απαλλαγή για τις μικρές επιχειρήσεις που προβλέπεται στο άρθρο 284.»·
- 3) Το άρθρο 167α τροποποιείται ως εξής:

⁸ EE C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

- α) Το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το προαιρετικό καθεστώς του πρώτου εδαφίου καθορίζουν ένα ανώτατο όριο για τους υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι κάνουν χρήση του καθεστώτος στο έδαφός τους, βάσει του ετήσιου κύκλου εργασιών του υποκείμενου στον φόρο όπως ορίζεται στο άρθρο 288. Το εν λόγω ανώτατο όριο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2 000 000 EUR ή το ισόποσο στο εθνικό νόμισμα.»
- β) το τρίτο εδάφιο απαλείφεται.
- 4) Στο άρθρο 220α παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο γ):
- «γ) όταν ο υποκείμενος στον φόρο είναι μικρή επιχείρηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 280α.»
- (5) στο άρθρο 270, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «α) το ετήσιο συνολικό ποσό, χωρίς ΦΠΑ, των παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών του προσώπου αυτού δεν υπερβαίνει, κατά ποσό ανώτερο των 35 000 EUR ή κατά το αντίστοιχο ποσό σε εθνικό νόμισμα, το ποσό του ετήσιου κύκλου εργασιών που χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς για την εφαρμογή της απαλλαγής που προβλέπεται για τις μικρές επιχειρήσεις στο άρθρο 284,»
- 6) στο άρθρο 272 παράγραφος 1, το στοιχείο δ) απαλείφεται.
- 7) στο άρθρο 273, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Η δυνατότητα που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επιβολή επιπλέον υποχρεώσεων τιμολόγησης εκτός από αυτές που καθορίζονται στο κεφάλαιο 3 ή για την επιβολή επιπλέον υποχρεώσεων στις μικρές επιχειρήσεις εκτός από εκείνες που ορίζονται στον τίτλο XII κεφάλαιο 1 τμήμα 2α.»
- 8) στον τίτλο XII, κεφάλαιο 1, παρεμβάλλεται το ακόλουθο τμήμα -1:

**«Τμήμα -1
Ορισμός**

Άρθρο 280α

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) “μικρή επιχείρηση”: ο εγκατεστημένος εντός της Κοινότητας υποκείμενος στον φόρο του οποίου ο κύκλος εργασιών εντός της Ένωσης δεν υπερβαίνει τα 2 000 000 EUR ή το αντίστοιχο ποσό σε εθνικό νόμισμα.
 - 2) “ετήσιος κύκλος εργασιών εντός του κράτους μέλους”: το συνολικό ετήσιο ποσό των παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών, χωρίς ΦΠΑ, που πραγματοποιούνται από υποκείμενο στον φόρο εντός του συγκεκριμένου κράτους μέλους.
 - 3) “ετήσιος κύκλος εργασιών εντός της Ένωσης”: το συνολικό ετήσιο ποσό των παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών, χωρίς ΦΠΑ, που πραγματοποιούνται από υποκείμενο στον φόρο εντός του εδάφους της Κοινότητας.»
- 9) στον τίτλο XII κεφάλαιο 1, ο τίτλος του τμήματος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Απαλλαγές»

- 10) το άρθρο 282 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 282

Οι απαλλαγές που προβλέπονται στο παρόν τμήμα εφαρμόζονται στις παραδόσεις αγαθών και στις παροχές υπηρεσιών από μικρές επιχειρήσεις.»

- 11) στο άρθρο 283 παράγραφος 1, το στοιχείο γ) απαλείφεται.

- 12) το άρθρο 284 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 284

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να απαλλάσσουν την παράδοση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιείται εντός του εδάφους τους από μικρές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών εντός του κράτους μέλους, ο οποίος αναφέρεται σε αυτές τις παραδόσεις ή παροχές, δεν υπερβαίνει το όριο που έχουν καθορίσει τα συγκεκριμένα κράτη μέλη για την εφαρμογή αυτής της απαλλαγής.

Τα κράτη μέλη δύνανται να καθορίζουν διαφορετικά όρια για διαφορετικούς επιχειρηματικούς τομείς βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Ωστόσο, αυτά τα όρια δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα 85 000 EUR ή το αντίστοιχο ποσό σε εθνικό νόμισμα.

2. Τα κράτη μέλη που έχουν θεσπίσει την απαλλαγή για μικρές επιχειρήσεις απαλλάσσουν επίσης τις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών στο δικό τους έδαφος που πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ο ετήσιος κύκλος εργασιών εντός της Ένωσης αυτής της επιχείρησης δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR·
- β) το ποσό των παραδόσεων ή παροχών στο κράτος μέλος στο οποίο δεν είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση δεν υπερβαίνει το όριο που ισχύει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος για τη χορήγηση της απαλλαγής σε επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζουν ότι οι μικρές επιχειρήσεις που επωφελούνται από την απαλλαγή πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Πριν κάνει χρήση της απαλλαγής σε άλλα κράτη μέλη, η μικρή επιχείρηση ενημερώνει το κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένη.

Στην περίπτωση που μικρή επιχείρηση κάνει χρήση της απαλλαγής σε άλλα κράτη μέλη εκτός από εκείνο στο οποίο είναι εγκατεστημένη, το κράτος μέλος εγκατάστασης λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να εξασφαλίσει την ακριβή δήλωση του ετήσιου κύκλου εργασιών εντός της Ένωσης και του ετήσιου κύκλου εργασιών εντός του κράτους μέλους από τη μικρή επιχείρηση, ενώ παράλληλα ενημερώνει τις φορολογικές αρχές των άλλων οικείων κρατών μελών στα οποία η μικρή επιχείρηση πραγματοποιεί παράδοση ή παροχή.»

- 13) Τα άρθρα 285, 286 και 287 απαλείφονται·

- 14) το άρθρο 288 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 288

Ο ετήσιος κύκλος εργασιών που λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή της απαλλαγής που προβλέπεται στο άρθρο 284 αποτελείται από τα ακόλουθα ποσά, χωρίς ΦΠΑ:

- 1) το ποσό των παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών, κατά το μέτρο που θα φορολογούνταν εάν είχαν παραδοθεί από μη απαλλασσόμενο υποκείμενο στον φόρο·
- 2) το ποσό των πράξεων που απαλλάσσονται με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ που καταβλήθηκε κατά το προηγούμενο στάδιο σύμφωνα με τα άρθρα 98 και 138·
- 3) το ποσό των απαλλασσόμενων πράξεων με βάση τα άρθρα 146 έως 149 και τα άρθρα 151, 152 και 153·
- 4) το ποσό των πράξεων επί ακινήτων, των χρηματοοικονομικών πράξεων του άρθρου 135 παράγραφος 1 στοιχεία β) έως ζ) και των υπηρεσιών ασφάλισης και αντασφάλισης, εκτός εάν οι πράξεις αυτές έχουν παρεπόμενο χαρακτήρα.

Ωστόσο, οι μεταβιβάσεις ενσώματων ή άυλων αγαθών επένδυσης της επιχείρησης δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών.»·

- 15) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 288α:

«Άρθρο 288α

Σε περίπτωση που, κατά τη διάρκεια επόμενου ημερολογιακού έτους, ο ετήσιος κύκλος εργασιών εντός του κράτους μέλους μιας μικρής επιχείρησης υπερβεί το όριο απαλλαγής που αναφέρεται στο άρθρο 284 παράγραφος 1, η μικρή επιχείρηση μπορεί να συνεχίσει να επωφελείται από την απαλλαγή για το συγκεκριμένο έτος, εφόσον ο ετήσιος κύκλος εργασιών εντός του κράτους μέλους κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου έτους δεν υπερβαίνει το όριο που προβλέπεται στο άρθρο 284 παράγραφος 1 κατά περισσότερο από 50 %.»·

- 16) στο άρθρο 290, η δεύτερη περίοδος απαλείφεται·
- 17) τα άρθρα 291 έως 294 απαλείφονται·
- 18) στον τίτλο XII, κεφάλαιο 1, παρεμβάλλεται το ακόλουθο τμήμα 2α:

«Τμήμα 2α

Απλούστευση των υποχρεώσεων για τις μικρές επιχειρήσεις

Υποτμήμα 1

Απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις

Άρθρο 294α

Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ως “απαλλασσόμενη μικρή επιχείρηση” νοείται η μικρή επιχείρηση που επωφελείται από την απαλλαγή στο κράτος μέλος στο οποίο οφείλεται ο ΦΠΑ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 284 παράγραφοι 1 και 2.

Άρθρο 294β

Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν τις απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στο έδαφός τους και προβαίνουν μόνο σε πράξεις εντός του

συγκεκριμένου κράτους μέλους από την υποχρέωση να δηλώνουν την έναρξη της δραστηριότητάς τους δυνάμει του άρθρου 213 και να αποκτούν ατομικό αριθμό φορολογικού μητρώου δυνάμει του άρθρου 214.

Όταν αυτή η επιλογή δεν χρησιμοποιείται ή όταν οι μικρές επιχειρήσεις απαιτείται να δηλώνουν την έναρξη της δραστηριότητάς τους και να αποκτούν ατομικό αριθμό φορολογικού μητρώου, τα κράτη μέλη θεσπίζουν απλουστευμένη διαδικασία για την εγγραφή των εν λόγω μικρών επιχειρήσεων στο φορολογικό μητρώο με ατομικό αριθμό.

Άρθρο 294γ

Τα κράτη μέλη εξαιρούν τις απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να εκδίδουν τιμολόγιο σύμφωνα με το άρθρο 220.

Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν στις απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις την υποχρέωση να εκδίδουν τιμολόγιο σύμφωνα με το άρθρο 221.

Άρθρο 294δ

Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν τις απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις από ορισμένες ή όλες τις υποχρεώσεις σχετικά με τη λογιστική που ορίζονται στον τίτλο XI κεφάλαιο 4.

Όταν τα κράτη μέλη απαιτούν τη φύλαξη των τιμολογίων, δεν δύνανται να επιβάλλουν περαιτέρω απαιτήσεις στις απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις εκτός από εκείνες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο σε τομείς εκτός του ΦΠΑ και αφορούν την τήρηση αρχείων.

Άρθρο 294ε

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν τις απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 250.

Όταν αυτή η επιλογή δεν χρησιμοποιείται, τα κράτη μέλη επιτρέπουν σε αυτές τις απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις να υποβάλλουν απλουστευμένη δήλωση ΦΠΑ για την κάλυψη της περιόδου ενός ημερολογιακού έτους. Ωστόσο, οι μικρές επιχειρήσεις δύνανται να επιλέξουν την εφαρμογή της φορολογικής περιόδου που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 252.

Άρθρο 294στ

Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν τις απαλλασσόμενες επιχειρήσεις από ορισμένες ή όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 217 έως 271.

Υποτήμια 2 **Μη απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις**

Άρθρο 294ζ

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν απλουστευμένη διαδικασία ώστε οι μικρές επιχειρήσεις που δεν επωφελούνται από την απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 284 να

μπορούν να αποκτήσουν ατομικό αριθμό φορολογικού μητρώου, με στόχο τη συμμόρφωση με το άρθρο 214.

Άρθρο 294η

Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 244 έως 248α, τα κράτη μέλη καθορίζουν απλουστευμένες υποχρεώσεις σχετικά με τη φύλαξη των τιμολογίων από τις μικρές επιχειρήσεις.

Άρθρο 294θ

Όσον αφορά τις μικρές επιχειρήσεις, η φορολογική περίοδος που πρέπει να καλύπτεται σε μια δήλωση ΦΠΑ είναι η περίοδος ενός ημερολογιακού έτους. Ωστόσο, οι μικρές επιχειρήσεις δύνανται να επιλέξουν την εφαρμογή της φορολογικής περιόδου που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 252.

Άρθρο 294ι

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 206, τα κράτη μέλη δεν ζητούν την πληρωμή προκαταβολών από τις μικρές επιχειρήσεις.»

- 19) Στο άρθρο 314, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «γ) άλλον υποκείμενο στον φόρο, εφόσον η παράδοση αυτή του αγαθού τυγχάνει της απαλλαγής για τις μικρές επιχειρήσεις που προβλέπεται στο άρθρο 284 και αφορά αγαθό επένδυσης.»
- (20) Στο άρθρο 334, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «γ) άλλου υποκείμενου στον φόρο, στο μέτρο που η παράδοση του αγαθού από αυτόν τον υποκείμενο στον φόρο, που πραγματοποιείται με βάση σύμβαση παραγγελιοδοχικής πώλησης, τυγχάνει της απαλλαγής για τις μικρές επιχειρήσεις που προβλέπεται στο άρθρο 284 και αφορά αγαθό επένδυσης.»

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2022, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.
- Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από την 1η Ιουλίου 2022.
- Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.
Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*